

vztahuje i na terminové obchody s obilím uzavřené na cizozemské burse (Zentralblatt 1907 čís. 23), kterýžto názor jest hájen i v literatuře (viz Gerichtszeitung 1903 str. 49 a násl.), a jež schvaluje i tento nejvyšší soud. Pokud se týká ryze hospodářského hlediska, obzvláště asociálního rázu terminových obchodů s obilím a neblahého vlivu i cizozemských takových obchodů na tuzemské hospodářství, stačí dovola telku poukázati na vysvětlivky k vládní osnově řečeného zákona.

Čís. 10637.

Společnosti s r. o. (zák. ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

I jednatelé společnosti s r. o. ustanovení ve společenské smlouvě na dobu jich společenského poměru, mohou býti kdykoliv odvoláni.

Změní-li společníci pozdějším usnesením ustanovení společenské smlouvy co do osoby jednatele, vykonavše novou volbu, není toto usnesení změnou společenské smlouvy, nýbrž jest jen výronem smluvního oprávnění; stačí tu prostá většina, aniž se vyžaduje notářské osvědčení.

(Rozh. ze dne 21. března 1931, Rv I738/30).

Společnost s r. o. tvořili Josef H., Jaroslav H. a Jan H. Jednatel společnosti byl od roku 1921 Josef H., jenž byl na valné hromadě společnosti dne 28. června 1929 hlasy Jaroslava H-a a Jana H-a jednatelství zbaven a jednatelem byl ustanoven Jaroslav H. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Josef H. na společnosti, by bylo uznáno právem, že usnesení valné hromady žalované společnosti ze dne 28. června 1929, jímž byl žalobce jednatelství zbaven pokud se týče z jednatelství odvolán a jímž byl ustanoven jednatelem Jaroslav H., prohlašuje se neplatným a že se zároveň prohlašuje neplatným i zápis změn v rejstříku ve smyslu usnesení valné hromady. Žalobu odůvodňoval Josef H. tím, že byl zřízen za jednatele na dobu trvání společenského poměru, že jest odněti jednatelství změnou společenské smlouvy, k níž se vyžaduje podle §§ 49 a 50 zák. čís. 58/1906 ř. zák. většiny tříčtvrtinové, notářského osvědčení usnesení, k zápisu do rejstříku se vyžaduje podle § 51 cit. zák., by usnesení bylo notářsky osvědčeno i to, že platným způsobem přišlo k místu, že však hlasovali dva společníci proti jednomu společníku a že jest proto usnesení to neplatné a neodpovídá předpisu § 49 a 51 zák. o povinném notářském osvědčení. **Procesní soud** první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Rozhodující jest jen, zda při valné hromadě dne 16. prosince 1921 bylo usneseno, že žalobce bude jednatelem po celou dobu svého členství. V tomto směru běže soudní dvůr na základě nepřisežné výpovědi zákonných zástupců žalované strany za zjištěno, že při valné hromadě dne 16. prosince 1921 nebyl žalobce zvolen za jednatele na dobu svého členství v žalované společnosti, nýbrž byl zvolen jednatelem do odvolání, totiž, že jeho ustanovení za jednatele může býti usnesením ostatních společníků odvoláno, všichni tři společníci, žalobce i oba žalovaní na otázku právního zástupce, listinu sepisujícího, notáře T-a, zda je jim to známo, přisvědčili, že jest jim to známo. Poněvadž

jest nesporno, že při valné hromadě dne 28. června 1929 byl žalobce usnesením druhých dvou společníků zbaven jednatelství a na místo něho ustanoven jednatel Jaroslav H., jest usnesení to platné. Žalobce ani podle společenské smlouvy ani podle zákona nemůže se dovolávat toho, že jeho zvolení za jednatele jest neodvolatelné, a že jeho zbavení jednatelství odporuje zákonu a smlouvě. Podle společenské smlouvy ze dne 20. října 1920, která jest základem pro posouzení nároků žalobce, platí podle odst. 12 všude tam, kde smlouva nic neustanovuje, zákon, tudíž i ustanovení § 16 al. 1, podle něhož může býti jednatel kdykoliv usnesením společníků odvolán, a předpis § 15 čís. 1, podle něhož ustanovení jednatele děje se usnesením společníků, ve smlouvě ze dne 5. srpna 1921 v odst. III. jest přesně uvedeno, že ustanovení jednatele může býti vždy odvoláno usnesením společníků, a podle odst. V. děje se usnesení na valné hromadě, pokud zákon jinak neustanovuje, prostou většinou hlasů, což odpovídá § 39 zák. o společnostech s r. o. Když tedy dne 28. června 1929 žalovaná společnost, sestávající ze tří společníků, usnesla se hlasováním dvou společníků, že na místo jednatele, žalobce Josefa H-a, se ustanovuje za jednatele Jaroslav H., odpovídá usnesení to i společenské smlouvě i zákonu, jest usnesení platné a nejde o změnu společenské smlouvy. Poněvadž nejde o změnu smlouvy, nelze použití, jak žalobce tvrdí, ustanovení § 50 zák. o tříčtvrteční většině hlasů k platnosti usnesení, ani ustanovení § 49 téhož zákona, že usnesení valné hromady musí býti osvědčeno, nýbrž ku platnosti usnesení stačí i podle smlouvy i podle zákona, jak shora již uvedeno, prostá většina hlasů, která záležela ve dvou hlasech, jež se vyslovily, by místo žalovaného byl jednatel Jaroslav H. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Že stať obsažená ve 4. odstavci notářského spisu ze dne 16. prosince 1921, na niž jest žalobní nárok vybudován, a podle níž zvolen byl žalobce za jednatele »na dobu svého společenského poměru« neměla a nemá smysl žalobcem mu přikládáný, že tím byla stanovena jeho neodvolatelnost z funkce jednatele po dobu jeho členství, plyne nejen ze zjištění učiněného prvním soudem na základě souhlasné nepřisežné výpovědi Jana H-a a Jaroslava H-a jako strany žalované, že tento úmysl nikdy neměli, nýbrž i z obsahu předcházejících notářských spisů ze dne 20. října 1920 a ze dne 5. srpna 1921, z obsahu firemních spisů a z ustanovení zákona. Zmíněná stať »na dobu společenského poměru« objevuje se již ve III. odst. notář. spisu ze dne 5. srpna 1921, v němž se opravuje šestý odstavec prvního notářského spisu ze dne 20. října 1920 o uzavření společenské smlouvy slovy: »Prvními jednatelemi společnosti ustanovují se na dobu jejich společenského poměru pan Jan H. . . . a pan Josef V. . . . Toto ustanovení za jednatele může však usnesením společníků býti kdykoli odvoláno.« Již z toho je vidno, že slova »na dobu jejich společenského poměru«, opakující se později též při volbě žalobce, nemohou míti význam žalobcem jím přikládáný a z firemních spisů vyplývá, že byla tam vložena jen na přímý rozkaz vrchního soudu, jenž na stížnost finanční prokuratury vzhledem k ustanovení § 15 zák. o spol. s ruč. obm. tento dodatek na-

řídil, poněvadž ustanovení podle cit. § společníků jednatelů ne teprve pozdějším usnesením společníků, nýbrž již přímo ve smlouvě společenské může se státi jen na dobu jejich společenského poměru, kdežto jinak mohou býti za jednatele ustanoveny i osoby ve společenském poměru se nenalézající a podle § 16 cit. zák. proto též kdykoli odvolatelné a podle druhého odstavce téhož § i tací ve smlouvě společenské samé ustanovení jednatele mohou býti — ovšem po případě jen z důležitých důvodů — odvoláni, pak-li již vůbec společenská smlouva stanoví něco o obmezení jich odvolatelnosti. Pozdější zvolení žalobce dne 16. prosince 1921 za jednatele na místě Josefa V-a, i když se stalo při změně společenské smlouvy a ve formě notářského spisu, nebylo již jeho ustanovením za jednatele smlouvou společenskou ve smyslu § 15 cit. zák. a nepotřebovalo tedy vůbec onoho dodatku, jenž zřejmě jen z opatrnosti a z neuvědomění si pravého stavu věci byl připojen a bylo pouhým výkonem volebního práva společníků ve smyslu § 16 cit. zákona. Avšak i kdyby za ně bylo pokládáno, podléhalo přirozeně i dalšímu předpisu v tomto bodě nezměněné původní společenské smlouvy ze dne 20. října 1920 o »odvolatelnosti« jednatelů i předpisu § 16 cit. zák., podle něhož odvolatelnost i takto ustanovených jednatelů jest vždy přípustná. To bylo ostatně již v řízení nesporném právoplatně vysloveno, neboť, jak odvolací soud z rejstříkových spisů zjišťuje, napadal žalobce z týchž důvodů již zápis nyní napadeného usnesení valné hromady ze dne 28. června 1929 a byla jeho stížnost i vrchním soudem i nejvyšším soudem jako neoprávněná zamítnuta. Slova »na dobu jeho společenského poměru« jsou tudíž ohledně žalobce buď vůbec bez právního významu nebo značí podle přirozeného smyslu a podle celého stavu věci jen tolik, že v případě vystoupení ze společnosti i jeho jednateelská funkce má eo ipso skončiti a není jimi nikterak jeho případná dřívější odvolatelnost v § 16 cit. zák. ostatně vzhledem na § 4 téhož zák. jako *ius cogens* stanovena, nikterak vyloučena. Proto též usnesení valné hromady ze dne 28. června 1929 jest přípustné a neodporuje ani společenské smlouvě, ani zákonným předpisům, neboť mohlo se státi prostou většinou hlasů a bez notářské formy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně dovodil, že zvolení žalobce za jednatele žalované společnosti »na dobu jeho společenského poměru« neznamena, že by žalobce nesměl býti z jednatelství odvolán, pokud jest společníkem, nýbrž že podle společenské smlouvy a dodatků k ní, jakož i podle § 16 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. i jednatele ustanovení ve smyslu § 15 uvedeného zákona ve společenské smlouvě »na dobu jejich společenského poměru«, jakž tomu bylo u žalobce, kdykoli mohou býti odvoláni. S tímto právním názorem se dovolatel ostatně již smiřuje, avšak přes to pokládá usnesení valné hromady ze dne 28. června 1929 za zmatečné a neplatné proto, že se stalo jen dvoutřetinovou většinou,

tedy ne většinou tříčtvrtinovou, již zákon v § 50 vyžaduje ke změně společenské smlouvy, a že nebylo ve smyslu § 49 uvedeného zákona notářsky osvědčeno. Leč, byl-li při valné hromadě dne 28. června 1929 zvolen na místě žalobce za jednatele Jaroslav H., stalo se to v mezích společenské smlouvy (odst. III. dodatku z 5. srpna 1921) i § 16 zákona, třeba že žalobce byl ustanoven za jednatele již společenskou smlouvou, neboť ustanovení smlouvy o zřízení společníků za jednatele není podstatnou částí společenské úmluvy, nemá povahu závazku společenského, plynoucího z poměru společenského, nýbrž má povahu smlouvy mandátní. Proto, změnili-li společníci pozdějším usnesením ustanovení společenské smlouvy o osobě jednatele, vykonavše novou volbu, není toto usnesení změnou společenské smlouvy, nýbrž jest jen výronem smluvního oprávnění, a stačila tudíž k usnesení prostá většina (§ 39 první odstavec uvedeného zákona a odst. 11 společ. smlouvy z 20. října 1920) a nebylo třeba ani notářského osvědčení (srv. Škerlj str. 23 pozn. 4., rozh. býv. nejv. soudu víd. z 12. září 1916, Rv I 304/16 sb. Nowakova č. 1803, rozh. Rv II 837/25, pak rozh. čís. 9252 sb. n. s.).

Čís. 10638.

Nepřihlášení knihovně zajištěných veřejných dávek k dražbě nemovitosti má podle § 171 ex. ř. jen v zápětí, že se má za to, že se veřejný orgán spokojuje s převzetím pohledávky vydražitelem a nežádá hotové zaplacení. Plyne-li z přihlášky k rozvrhu výsadní pořadí, jest na zadnějších věřitelích, by toto pořadí popřeli odporem a uvedli pro to důvody.

Nezáleží na tom, zda z pozemkové knihy neplyne, že pro knihovně zajištěný nedoplatek dávky ještě trvá přednostní zákonné zástavní právo, či zda zaniklo promlčením; stačí, plyne-li to z přihlášky k rozvrhu, jejíž obsah nebyl v tomto směru popřen.

Knihovně zajištěné nedoplatky pojistného okresních nemocenských pojišťoven požívají přednostního zástavního práva za týchž podmínek jako daň výdělková.

Podle § 172, poslední věta, ex. ř. se vyhledává, by byli uspokojeni všichni vymáhající věřitelé, i ti, kdož k dražebnímu řízení přistoupili.

(Rozh. ze dne 21. března 1931, R II 498/30.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně vydraženou nemovitost, vyhověl soud první stolice odporu knihovních věřitelů a nepřikázal okresní nemocenské pojišťovně v přednostním pořadí pohledávky, ježto nebyly ani při dražebním roku soudu oznámeny a mohly by tedy dojiti uspokojení teprve po zaplacení vymáhajících věřitelů. Rekursní soud vyhověl částečně rekursu okresní nemocenské pojišťovny a přikázal jí v přednostním pořadí pohledávky knihovně zajištěné, potvrdil však napadené usnesení ohledně pohledávek knihovně nezajištěných. **Důvody:** Jest správné, že rekurentka k dražbě nepřihlásila knihovně nezajištěné dávky, takže podle § 172 ex. ř. v přednostním pořadí nemohou býti přiznány. Je proto ohledně těchto pohledávek rekurs ne-